

कोयना जलाशयावर मौजे मुनावळे, ता. जावळी,
जि. सातारा येथे महाराष्ट्र पर्यटन विकास
महामंडळामार्फत वॉटर स्पोर्टस् सुरु
करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : बैठक २०२२/०२/प्र.क्र.१२३/पर्यटन-२,
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,
दिनांक : ०६ फेब्रुवारी, २०२४.

- संदर्भ :**
- १) जिल्हा नियोजन समिती, सातारा यांचे पत्र क्र.नियोजन/पर्यटन/जलपर्यटन/शेंबडी/प्रस्ताव/२०२२/का-६/७०२, दि.१०/०३/२०२२.
 - २) मा. मुख्यमंत्री यांच्या अध्यक्षतेखाली दि.२३/०५/२०२२ रोजी झालेल्या राज्यस्तरीय शिखर समितीच्या बैठकीतील निर्देश.
 - ३) शासन अधिसूचना गृह विभाग क्र.आयओएस-०३१८/प्र.क्र.१५०/विशा-४, दि.०६/१०/२०२३.
 - ४) जलसंपदा विभाग/सि.व्य.(महसूल) यांच्या समवेत क्र.९६/सि.व्य(म), दि.१३/१२/२०२३ रोजी केलेला अनौपचारिक संदर्भ.
 - ५) व्यवस्थापकीय संचालक, म.प.वि.म.क्र.मपविम/प्र.का/जप/कोयना/MoU, दि.१४/१२/२०२३.

शासन निर्णय :-

राज्यातील धरण क्षेत्रातील तसेच इतर ठिकाणांच्या जलशयांमध्ये जलपर्यटन विकसित करून, त्याद्वारे स्थानिक अर्थव्यवस्था वृद्धिंगत करण्याकरीता आणि स्थानिकांना रोजगाराची संधी निर्माण करण्यास मोठा वाव असल्याची वस्तुस्थिती लक्षात घेऊन जिल्हा नियोजन समिती, सातारा यांनी संदर्भाधीन क्र.१ येथील दि.१०/०३/२०२२ च्या पत्रान्वये कोयना धरण जिल्हा सातारा येथील “शिवसागर जलाशय” यावर मौजे मुनावळे, ता. जावळी, जि. सातारा येथे उच्च दर्जाचे जल पर्यटन (Aquatic Tourism) सुरु करून जागतिक दर्जाचे जलपर्यटन विकसित करण्याबाबतचा प्रस्ताव सादर केला. सदर प्रस्तावास मा. मुख्यमंत्री यांच्या अध्यक्षतेखाली दि.२३/०५/२०२२ रोजी झालेल्या राज्यस्तरीय शिखर समितीच्या बैठकीमध्ये संदर्भाधीन क्र.२ अन्वये मान्यता देण्यात आली. त्यानुषंगाने जल पर्यटन विकसित करण्याकरीता जलसंपदा विभागा समवेत संदर्भाधीन क्र.३ नुसार विचार विनिमय करण्यात येऊन खालीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे.

शासन निर्णय :-

कोयना धरण “शिवसागर जलाशय” यावर मौजे मुनावळे, ता. जावळी, जि. सातारा येथे जागतिक दर्जाचे जल पर्यटन (Aquatic Tourism) विकसित करण्याबाबत त्यानुसार प्रकल्पाची व्यवहारता, वित्तीय बाबी तपासून अनुसरून मान्यता देण्यात येत आहे :-

- १) सदर प्रकल्पाचे बांधकाम हे महाराष्ट्र कृष्णा खोरे विकास महामंडळास याच्याद्वारे करण्यात यावे. सदर बांधकामाचा खर्च हा पर्यटन विभागामार्फत महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळास अदा करण्यात येईल.
- २) वरील जल पर्यटनाशी संबंधित कामकाज तसेच प्रकल्पाचे प्रचालन हे महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ यांच्यामार्फत राबविण्यात यावे.
- ३) प्रकल्पाची अंमलबजावणी महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ आणि महाराष्ट्र कृष्णा खोरे विकास महामंडळाबरोबर करण्यात येणाऱ्या सामंजस्य करारातील तरतूदीनुसार करण्यात यावी.

- ४) मौजे मुनावळे, ता. जावळी, जि. सातारा येथे जागतिक दर्जाचे जलपर्यटन विकसित करण्याकरीता प्रकल्पास रु.४५.३८ कोटी रुपये खर्च अपेक्षित असून पहिला टप्पा ०८ महिन्यात आणि दुसरा टप्पा २० महिन्यात पूर्ण करण्यात यावा.
- ५) मौजे मुनावळे, ता. जावळी, जि. सातारा येथे जागतिक दर्जाचे जलपर्यटन विकसित करण्याची कार्यवाही ही कोयना धरण (शिवसागर जलाशयाच्या) -अ० वर्ग प्रतिबंधित क्षेत्रात होणार नाही याची दक्षता घेण्यात यावी.
- ६) पर्यटकांसाठी नियमानुसार आवश्यक त्या विमा सवलती व वैद्यकीय सोयी-सुविधा उपलब्ध करून देण्यात यावी.
- ७) पर्यावरणाची हानी / न्हास होणार नाही तसेच जल पर्यटन क्षेत्रात कोणत्याही प्रकारचे प्रदुषण होणार नाही याची दक्षता घेऊन जलाशयात मलजलप्रक्रिया केंद्र उभारणे, पर्यावरणरुनेही बोटींचा वापर इ. च्या माध्यमातून घेण्यात यावी.
- ८) सदर प्रकल्पाची प्रचालन करताना खालील अटी व शर्तीची अंमलबजावणी करण्यात यावी.

- ८.१. वितरीत केलेल्या निधीतून खर्च करताना वित्तीय नियमांचे आणि विविध नियमांतर्गत नेमून दिलेल्या कार्यपद्धतीचे पालन करण्यात यावे.
- ८.२. कोणत्याही परिस्थितीत मंजूर अनुदानापेक्षा जास्त खर्च होणार नाही याची दक्षता घेण्यात यावी. मंजूर अनुदानापेक्षा जादा खर्च झाल्यास त्याची जबाबदारी संबंधित जिल्हाधिकारी यांची राहिल व जादा खर्चाप्रित्यर्थ जादा अनुदान उपलब्ध करून दिले जाणार नाही.
- ८.३. पर्यटन विभागाने उपलब्ध करून दिलेल्या निधीतून केलेल्या कामाच्या ठिकाणी सदर कामे पर्यटन विभागाने उपलब्ध करून दिलेल्या निधीमधून केली असल्याबाबतचे फलक लावण्यात यावेत.
- ८.४. ज्या कामाबाबत निधी उपलब्ध करून देण्यात येत आहे त्या प्रत्येक योजनेच्या संदर्भात वित्तीय अधिकाराच्या प्रत्यावर्तनानुसार सक्षम प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता घेणे आवश्यक आहे.
- ८.५. प्रत्येक योजनेबाबत करावयाच्या बांधकामासंदर्भात अथवा खरेदीबाबत किंवा सेवा पुरवठा कराराबाबत वित्तीय नियमांप्रमाणे आवश्यक ती कार्यपद्धती पाळणे आवश्यक आहे. या संदर्भात शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, क्रमांक-संकीर्ण-१००२/प्र.क्र.१५/कोषा-प्र ५, दि. ६ फेब्रुवारी, २००२ च्या सूचनांचे काटेकोरपणे पालन होईल, याची खबरदारी संबंधित अंमलबजावणी यंत्रणेने घ्यावी. तसेच शासन निर्णय वित्त विभाग क्र.बीजीटी- १०.००/ प्र.क्र.५६/२०००/वित्तीय सुधारणा, दि.१०/९/२००१ मधील उपाययोजनांची अंमलबजावणी तंतोतंतपणे करण्यात यावी. तसेच प्रकल्पाची अंमलबजावणी करताना आवश्यक त्या तांत्रिक बाबीशी संबंधित मान्यता विहित स्तरावर घेण्यात याव्यात.
- ८.६. रस्त्यांच्या प्रस्तावित कामांच्या प्रकरणांमध्ये सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या नियमावलीचे पालन करणे बंधनकारक राहिल.
- ८.७. सदर निधीतून करावयाच्या कामांची भौतिक प्रगती तसेच निधीतून होणा-या खर्चाची मासिक विवरणपत्रे दर महिन्याच्या १० तारखेपर्यंत शासनास महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळामार्फत न चुकता शासनास सादर करावीत.
- ८.८. गुणनियंत्रण यंत्रणेद्वारे कामाची प्रत्यक्ष गुणवत्ता तपासणी केल्याचा प्रमाणित अहवाल तसेच काम पूर्ण झाल्यानंतर पूर्णत्वाचा सचित्र दाखला आणि निधीबाबतचे उपयोगिता प्रमाणपत्र न चुकता महामंडळामार्फत शासनास सादर करण्यात यावे. तद्नंतर पुढील उर्वरित निधी वितरित केला जाईल.
- ८.९. सदर काम पूर्ण झाल्यानंतर सदर कामाच्या देखभालाची तसेच इतर अनुषंगिक कामांची जबाबदारी कार्यान्वयीन यंत्रणा व संबंधित संस्था यांची राहिल.

२. वरील प्रयोजनार्थ करावयाच्या टप्पे निहाय निधी ही त्या-त्या वित्तीय वर्षातील मंजूर तरतूदीतून मुख्यलेखाशीर्ष "मागणी क्रमांक झेडडी-४, ३४५२-पर्यटन, पर्यटनासाठी पायाभूत सुविधा, १०१ पर्यटन केंद्रे (०२) पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना - राज्य योजनांतर्गत योजना, (०२) (१८) पर्यटन विकासासाठी विविध ठिकाणांसाठी मूलभूत सुविधांकरीता अनुदाने (३४५२ १९५८) ३१ सहायक अनुदाने" या लेखाशिर्षाखालील पहिल्या टप्प्यातील खर्चासाठी सन २०२३-२४ च्या अर्थसंकल्पीय तरतूदीतून रु.१३.६१ कोटी वितरीत करण्यास या शासन निर्णयाद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे.
३. या प्रकरणी मंजूर करण्यात आलेल्या अनुदानाची रक्कम आहरण करून संबंधितांना वितरीत करण्याकरीता जिल्हास्तरावरील कामांसाठी संबंधित सहायक जिल्हा नियोजन अधिकारी/ जिल्हा नियोजन अधिकारी यांना आहरण व संवितरण अधिकारी व संबंधित जिल्हाधिकारी यांना नियंत्रक अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.
४. सदर निर्णयानुसार मंजूर करण्यात आलेल्या अनुदानाची रक्कम त्यांनी अधिदान व लेखा अधिकारी कार्यालय, मुंबई / संबंधित जिल्हा कोषागार कार्यालयात देयके सादर करून संबंधितांना वितरीत करण्यात यावी, सदर कार्यवाहीबाबतचा सचित्र अनुपालन अहवाल शासनास एक महिन्यात सादर करण्यात यावा.
५. सदरचा शासन निर्णय हा वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/अर्थ-३. दि.१२.०४.२०२३ अन्वये देण्यात आलेल्या सूचनेनुसार व अधिकाराच्या मर्यादेत निर्गमित करण्यात येत असून वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/अर्थ-३, दि.१२.०४.२०२३ परिशिष्टामधील तपासणीसूची बाबींची व अटींची पूर्तता करण्यात आली आहे.
६. सदर शासन निर्णय हा महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४०२०६१४२५३९९०२३ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

(संतोष रोकडे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

१. मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मुंबई.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
३. मा. उप मुख्यमंत्री तथा गृह मंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.
४. मा. मंत्री (पर्यटन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.
५. मा. सर्व मंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.
६. मा. विरोधी पक्षनेता विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई.
७. मा. विरोधी पक्षनेता विधानसभा, विधानभवन, मुंबई.
८. मा. सर्व विधानपरिषद सदस्य, विधानमंडळ, मुंबई.
९. मा. सर्व विधानसभा सदस्य, विधानमंडळ, मुंबई.
१०. मा. मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
११. अपर मुख्य सचिव (जलसंपदा), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१२. सचिव, पर्यटन विभाग, मंत्रालय मुंबई.
१३. संचालक, पर्यटन संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
१४. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, मुंबई.
१५. कार्यकारी संचालक, महाराष्ट्र कृष्णा खोरे विकास महामंडळ, पुणे.
१६. जिल्हाधिकारी, सातारा.
१७. निवडनस्ती (पर्यटन.)